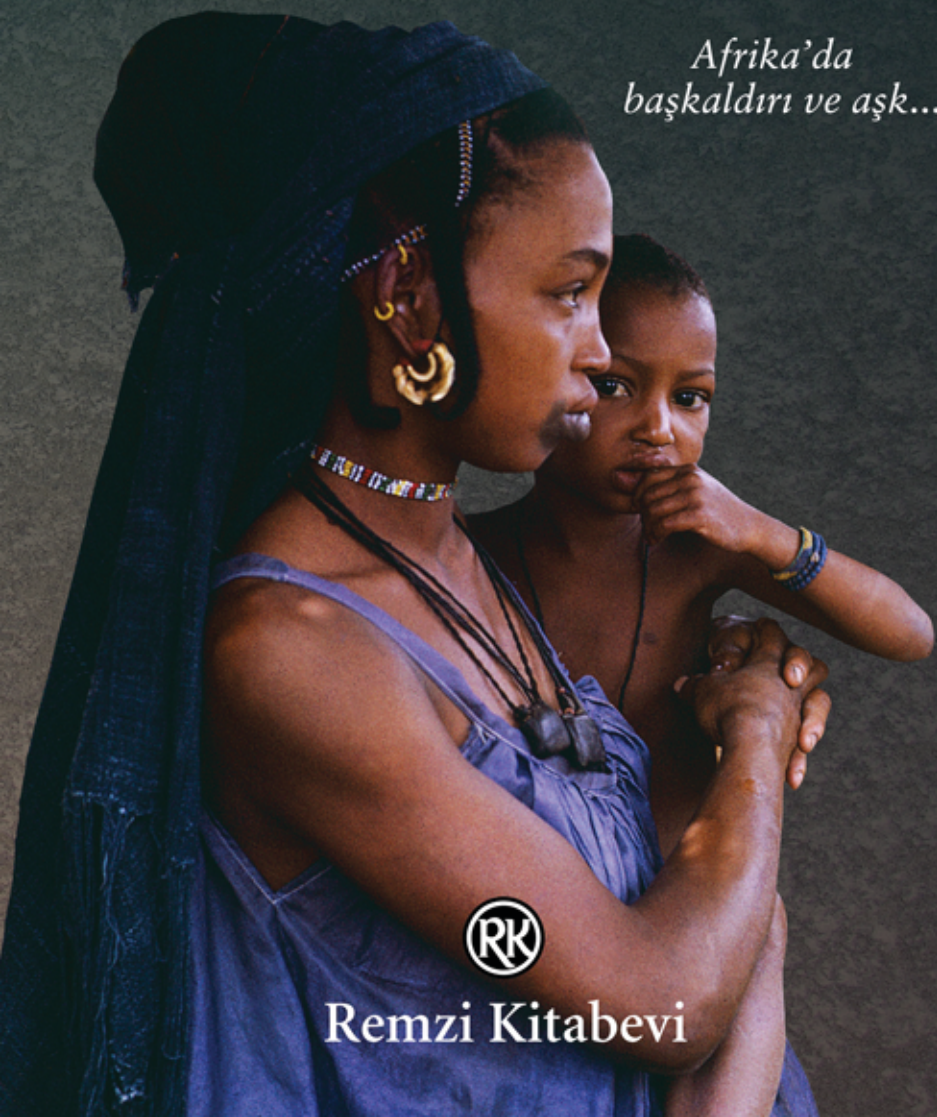

HIFZI TOPUZ

Kara ığlık

*Afrika'da
başkaldırı ve aşk...*

Remzi Kitabevi

Hıfzı Topuz'un Öteki Kitapları:

Roman

Meyyâle (1998), *Taif'te Ölüm* (1999), *Paris'te Son Osmanlılar* (1999), *Hatice Sultan* (2000), *Gazi ve Fikriye* (2001), *Çamlıca'nın Üç Gülü* (2002), *Devrim Yılları* (2004), *Tavcan* (2005), *Başın Öne Eğilmesin [Sabahattin Ali'nin Romanı]* (2006 – 36. Orhan Kemal Roman Armağanı), *Özgürlüğe Kurşun* (2007), *Abdülmecit* (2009), *Hava Kurşun Gibi Ağır [Nâzım Hikmet'in Romanı]* (2011), *Elbet Sabah Olacaktır [Tevfik Fikret'in Romanı]* (2012), *Vatanı Sattık Bir Pula [Namık Kemal'in Romanı]* (2013), *Çılgın ve Özgür [Neyzen Tevfik'in Romanı]* (2014), *Paris'te Bir Türk Ressam [Fikret Muallâ'nın Romanı]* (2014).

İnceleme-Araştırma

L'information Internationale dans la Presse Turque (Strasbourg, 1961), *Basın Sözlüğü* (1968), *Kara Afrika* (1970), *Caricature et Société* (Paris, 1974), *Uluslararası İletişim* (1985), *İletişimde Karikatür ve Toplum* (1985), *Lumumba* (1987), *Kara Afrika'da İletişim* (1987), *Journalist: Status, Rights and Responsibilities* (Prag, 1989), *Basında Tekelleşmeler* (1989), *Yarının Radyo-TV Düzeni* (1990), *Siyasal Reklamcılık* (1991), *Dünya Karikatür Tarihi* (1997), *Dünyada ve Türkiye'de Kültür Politikaları* (1998), *Türk Basın Tarihi* (1973, 1996, 2003), *Kara Afrika Sanatı* (2016), *Şanlı Kanlı Yıllar* (2017).

Anı

Eski Dostlar (2000), *Elveda Afrika, Hoşça Kal Paris* (2005), *Fikret Muallâ* (2005), *Paris '68: Bir Devrim Denemesi* (2008), *Nişantaşı Anıları* (2009), *Bana Atatürk'ü Anlattılar* (2010), *Gülümseyen Anılar* (2011), *Gizli Aşklar* (2015), *Atatürk Sesleniyor* (2016), *Bir Zamanlar Nişantaşı'nda* (2017).

Söyleşi

Ardından Yıllar Geçti (Öner Ciravoglu ile, 2013).

Başlıca Ödülleri:

Sertel Demokrasi Ödülü (1998), Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Basın Özgürlüğü Ödülü (2003), Lions Kulüpleri Federasyonu Atatürk Barış Ödülü (2004), Osmangazi Üniversitesi Onursal Doktora Ödülü (2005), Orhan Kemal Roman Armağanı (2007), Uluslararası İletişim Araştırmaları Birliği 50. Yıl Ödülü (Paris, Unesco, 2007), Aydınlanma Onur Ödülü (2012-Yeni Kuşak Köy Enstitüleri Derneği), Lubumbashi İletişim Fakültesi Onursal Doktora Unvanı (2013), Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kültür Hizmeti Onur Ödülü (2014), Galatasaraylılar Derneği Onur Ödülü (2014), Aydın Üniversitesi Afrika Dostları Ödülü (2016), Şişli Belediyesi Kitap Haftası Ödülü (2017), Ömür Boyu Basın Başarı Ödülü (Büyükçekmece Belediyesi, 2017).

HIFZI TOPUZ

Kara ığlık

Afrika'da Başkaldırı ve Aşk

Remzi Kitabevi

*Bu belgesel romanı,
Kara Afrika'da yeni-sömürgecilerin
kurşunlarına hedef olan tüm bağımsızlık
ve özgürlük savaşçılarına adıyorum.*

KARA ÇIĞLIK / Hıfzı Topuz

Her hakkı saklıdır.
Bu yapıtın aynen ya da özet olarak
hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin
yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

*Editör: Neclâ Feroğlu
Kapak: DPN*

ISBN 978-975-14-1302-4

BİRİNCİ BASIM: Eylül 2008
DÖRDÜNCÜ BASIM: Ağustos 2017

Remzi Kitabevi A.Ş., Akmerkez E3-14, 34337 Etiler-İstanbul
Sertifika no: 10705

Tel (212) 282 2080 Faks (212) 282 2090
www.remzi.com.tr post@remzi.com.tr

Baskı: Seçil Ofset, 100. Yıl Mah. Matbaacılar Sitesi
4. Cad. No: 77 Bağcılar-İstanbul
Sertifika no: 12068 / Tel (212) 629 0615

Cilt: Çifçi Mücellit, 100. Yıl Mah., Matbaacılar Sitesi
5. Cad. No: 24-25 Bağcılar-İstanbul
Tel (212) 629 4783

Birkaç Söz

Kumru, 9

Paris, Ardından Dakar, 27-48

Dakar’da Bir Türk Gazeteci, Köleler Adası,
Dakar’dan Ayrılma

Kongo Kaynıyor, 49-62

Lumumba Anlatıyor

Lumumba’nın Yaşamı, 63-84

İlk Evlilikler, Pauline Opango,
Siyasal Çıracılık, Bira Kampanyası

“Bağımsızlık İstiyoruz!”, 85-103

Yasemin Mevsimi, “Ölümden Korkuyor musunuz?”,
Brüksel’de Yuvarlak Masa Toplantısı

Bağımsızlık ve Başbakanlık, 104-137

Tatlı Bir Sekreter: Alphonsine , Türkiye’de 27 Mayıs,
Lumumba Başbakan, Karşı Darbeler

Kaçış, 138-167

Papazların İhaneti , İrmağın Karşı Kıyısı,
Parakomandoların Elinde

Hardy Kışlası, 168-179

“Çıplak Ayakla Dolaşıyorum”

Katanga’da Ölüm Çıglıkları, 180-201

“Ey Özgür Uluslar, Ayaga Kalkın!”,
Yasemin Vuruluyor, Türkiye’den Haberler

Eski Sevgili, 202-216
Meryem Adında Bir Çocuk,
İstanbul'a Dönüş

Şiirler
Sonra Ne Oldular?
Meraklısı İçin...
Teşekkür

Birkaç Söz

1960-2006 yılları arasında yirmi yedi kez çeşitli görevlerle, bazen de özlem gidermek için Afrika ülkelerinde bulundum. Kongo’da bir yıl kaldım, öteki ülkelerde de bir hafta ile üç aylık sürelerle. Bu geziler benim Afrika halklarını, özellikle yöneticileri, aydınları, yoksul insanları yakından tanımamı sağladı.

O ülkelerden *Cumhuriyet’e*, *Milliyet’e*, Ankara’da çıkan *Sözcü’ye* ve birçok dergiye röportaj ve yazı dizileri yolladım. *Kara Afrika*, *Lumumba*, *Kara Afrika Sanatı*, *Kara Afrika’da İletişim* ve *Elveda Afrika*, *Hoşça Kal Paris* adlı kitapları yazdım. Bütün bu çalışmalar beni sonunda bir Kara Afrika romanı yazmaya yöneltti.

Kongo’da Lumumba’nın babasını, kardeşlerini, yakınlarını, gazete ve radyodaki dostlarını tanıdım. Onlardan belleğimde sıcak anılar kaldı.

Aradan kırk beş yıl geçtikten sonra yeniden o günlere eğildim. Yaşadıklarım, gördüklerim, dinlediklerim ve anılarım bir roman için esin kaynağı oldu. *Kara Çılgılık*’ı, işte o yıllardaki duygularımın, düşüncelerimin ve düşlerimin ürünü olarak kaleme aldım.

Gerçeklerden pek uzaklaşmadığımı sanıyorum.

I

Kumru

Yatağın başucundaki telefon gece yarısına doğru çaldı. Vedat iki saatten beri sevgilisiyle son ayların en tatlı gecelerinden birini yaşıyordu. Heyecanlı bir sevişmenin ortasında telefonu açmak hiç içinden gelmiyordu. Gecenin bu saatinde kim olabilirdi? Acaba gazeteden önemli bir şey mi bildirecekler, yoksa acele bir yazı mı isteyeceklerdi?

“Adaam sende,” dedi. “Kim olursa olsun.” Bu saatte hiç keyfini bozmak istemedi. Ama telefonun sesi bir türlü kesilmiyordu. Bir ara durur gibi olduysa da, iki dakika sonra yeniden çalmaya başladı. Vedat’ın da, sevgilisinin de bütün keyfi kaçmıştı. Çalan sanki bir canavar düdüğüydü.

Kumru yastıktan başını kaldırarak, “Vedat, bak istersen şu telefona,” dedi. “Belki önemli bir şeydir.”

“Boş ver, bu saatte benim için senden önemli bir şey olmaz.”

Vedat yataktan kalkıp telefonun fişini çekmeye üşeniyordu.

“Haydi sevgilim, inat etme de şu telefona cevap ver. Belki yakınlarından birinin bir sorunu vardır.”

Vedat istemeye istemeye yatağından doğrularak sesi hiç dinmeyen telefona uzandı.

“Alo, buyurun efendim. Kimi aramıştınız?”

“Ulan, sen gazeteci Vedat değil misin? İki saattir neden açmıyorsun? Yoksa korktun mu? Gebereceksin! Onu bildirmek için seni aradım. Vasiyetnameni hazırla!”

Vedat bir anda deliye döndü. Şimdiye kadar hiç kimseden böyle söz işitmemişti.

“Sen kimsin be!” diye haykırdı. “Kimin uşağsın alçak herif?”

10

Adam hiç yanıt vermeden telefonu kapattı. Kumru heyecan içindeydi. Eli ayağı titriyordu.

“Kimmiş Vedat? Ne istiyorlar senden? Ne dediler anlatsana,” diye sevgilisinin boynuna sarıldı.

“Hiçbir şey anlamadım. İlk kez başıma böyle bir şey geliyor. Beni korkutmak istiyorlar, gözdağı veriyorlar. Ama neden? Birine hakaret mi ettim? Yalan bir şey mi yazdım? Gizli bir örgütün mü adamıyım? Yabancı devletlere mi çalışıyorum? Düşünsene, sen beni kaç zamandır yakından tanıyorsun, ne istiyorlar benden acaba?”

“Valla ben de anlamıyorum. Son günlerdeki yazılarında hiç de aşırı bir sertlik yoktu.”

“Zaten hükümetin hoşuna gitmeyecek şeyler yazılmasından patronun ödü patlar. Son aylarda sık sık, ‘Aman çocuklar Adnan Bey’i kızdırmayalım, hava çok gergin. Yarın gazeteyi kapatırlarsa mahvoluruz,’ deyip duruyordu. Gazete tatsız tutsuz, renksiz bir hal aldı. Tirajımız da günden güne düşüyor.”

“İyi düşün, sen hiç partinin politikasına ters düşecek şeyler yazmıyor musun?”

“Yazmıyorum diyemem. Ama kişilerle hiç uğraşmadım. Sendikada ‘Basın özgürlüğü elden gidiyor’ diye bildiriler yayınlıyorduk, sendikayı kapattılar.”

“Başka? İyi düşün.”

“Ha, başbakanın dün akşamki basın toplantısı aklıma geliyor. Biliyorsun, Menderes bir süreden beri patronlarla balayı yaşıyor. Her ay Park Otel’de bir basın toplantısı düzenliyor. Bütün patronlar bu toplantıya davet ediliyor. Ahmet Emin, Falih Rıfkı, Nadir Nadi, Haldun Simavi, Cihat Baban, Safa Kılıçoğlu, Selim Ragıp, Kâzım Şinasi, Hakkı Tarık, Mithat Perin, Bedii Faik bu yemeklerden hiç eksik olmuyorlar. Menderes de genelde kendi takımıyla geliyor: Mükerrerem Sarol, Hasan Polatkan, Ethem Menderes, Namık Gedik, Samet Ağaoğlu, Bahadır Dülger, Emin Kalafat...

“Eğer patronlar toplantıya katılamayacak olursa yerlerine yazışları müdürlerini ya da gazeteden önemli bir yazarı gönderiyor-

lar. Bizim patron Menderes'in son toplantısına beni göndermişti. Benim o toplantıya katılmam galiba biraz yadırgandı. Adnan Menderes yemeğin ortasında uzun bir konuşma yaparak günün sorunlarına değindi. Her zaman olduğu gibi muhalefete yüklen-di, bütün kötülüklerin CHP'den geldiğini anlattı.

"Sonra bazı patronlar ve başyazarlar iktidarı övdüler, kutla-dılar ve Menderes'e havadan sudan sorular sordular. Yemek, al gülüm ver gülüm, bir bayram havası içinde devam ederken ben söz aldım, 'Sayın başbakan,' dedim, 'ortalık hiç sizin anlattığınız gibi güllük gülistanlık değil. Basına karşı aldığınız önlemler bü-tün dünyada geniş tepkiler yaratıyor. Uluslararası Basın Enstitüsü bu baskıları protesto ediyor. Sendikamızı kapattınız. Metin Toker, Ratıp Tahir, Şinasi Nahit ve daha birçok arkadaşımız olur olmaz nedenlerle tutuklandı. *Ulus*'u, *Yeni Halkçı*'yı, *Demokrat İzmir*'i, *Yeni Gün*'ü ve *Dolmuş*'u toplattınız. Baskıların sonu gelmiyor. Şimdi de mecliste bir tahkikat komisyonu kurup bütün muhale-feti susturmayı düşünüyor musunuz. Acaba yarın sizden bunun hesabını sormazlar mı? Demokrat Parti'yi o zaman kimse kurta-ramaz.'

"Buz gibi bir hava esti. Patronlar ve başyazarlar bana nefretle bakmaya başladılar. Aralarında homurdandılar. Garsonlar arasın-da bulunan sivil polisler beni tutuklamak ya da tartaklamak için ufak bir işaret bekler gibiydiler. Menderes'in kan beynine sıçradı, yüzü kıpkırmızı oldu. 'Sizin burada yıkıcı bir dille bana saldırma-ya kalkmanız ülkede basın özgürlüğünün ifadesi değil midir? Siz bu cesareti hangi kaynaklardan alıyorsunuz?' diye sordu.

"Patronların yüzü güldü. Neredeyse Menderes'i alkışlayacak-lardı. İçlerinden biri, 'Beyefendi,' dedi, 'bu arkadaş mesleğimizin temsilcisi değildir. Başkanı bulunduğu sendika zaten kapatılmış-tır. Zatiâliniz emir buyurun da bundan sonra gazete sahipleri, ge-nel yayın müdürleri ve başyazarlardan başka kimse ve hele hele emniyette sicili olan solcular toplantıya alınmasınlar.'

"Bu sözler üzerine yerimden kalktım ve sert adımlarla salon-dan ayrıldım."

"Vedat'çıgım, daha ne yapacaktın? Bu sözlerini gazeteler yaz-masa da bütün parti kodamanları ve emniyet örgütü duymuştur.

Bundan büyük provokasyon mu olur? Hiç başka nedenler arama.”

12

Kumru daha konuşmasını bitirmeden pencereye bir taş atıldı. Cam boydan boya çatladı. Kumru tir tir titriyordu. Vedat büyük bir hışımla pencereyi açtı.

“Alçak köpekler!” diye haykırdı.

Kumru sevgilisini kucaklayarak geri çekti, perdeleri kapattı.

“Hemen emniyet müdürüne telefon ederek durumu bildireceğim Kumru.”

“Hiç uğraşma sevgilim. Emniyet müdürü ne yapacak? Ekip gönderip seni de, beni de polis arabasıyla müdüriyete götürürler. Geceyi Birinci Şube’de geçiririz. Hiç ortalığı karıştırma. N’olur sınırlarına hâkim ol. Olay çıkarmayalım.”

“Olayı ben çıkarmıyorum, onlar çıkarıyor.”

“Bu gece ben seni burada yalnız bırakamam.”

“Ben de seni tek başına evine gönderemem.”

“Ama babama ne diyeceğim? Hiç dışarıda kalmadım ki!”

“Hemen telefon et. Bu gece Zeyneplere gideceğini söylemiştin ya. Onun hastalandığını ve kendisini yalnız bırakmak istemediğini anlat.”

“Evet, evet. Öyle bir şey uydurmalıyım.”

Vedat ile Kumru geceyi büyük bir huzursuzluk içinde geçirirler. Gözlerine uyku girmedir. Vedat zaman zaman pencereden dışarıyı kontrol ediyordu. Ama görünürlerde hiç kimse yoktu. Telefon da bir daha çalmadı. Sabahı güç ettiler.

Vedat o olaydan bir süre önce, ailesiyle oturduğu evden ayrılmış gibiydi. Çoğu zaman Taksim Talimhane’de, Şehit Muhtar Caddesi’ndeki bir apartmanın, kiraladığı zemin katında kalıyordu. Karanlık güçlerin hizmetindeki bir ajan her an demir parmaklığı olmayan bu evin camını kırıp içeri dala bilirdi. Bu bakımdan paniğe kapılmakta çok haklıydılar.

Sabah birlikte evden çıktılar. Kumru Pangaltı’daki evine gitmek için tramvaya bindi. Kalbi güm güm atıyordu. Annesine ve babasına ne hesap verecekti? Annesi astım hastasıydı. Hiç heyecana, yorgunluğa gelemiyor ve sürekli bakım istiyordu. Bu yüzden de Kumru’nun onu yalnız bırakması doğru değildi.

Babası eski İttihatçılardan ve Celal Bayar'ın yakınıydı. İkinci dönemde milletvekili seçilmiş, bir süre sonra da Terakkiperver Fırka'nın saflarında yer alarak muhalefete katılmıştı. Fırka kapatıldıktan uzun bir süre sonra Serbest Fırka'ya geçmiş, o da kapatıldıktan sonra politikayı bırakmış ve Bayar'ın desteğiyle bir bankada şube müdürlüğüne getirilmişti. Demokrat Parti kurulduktan sonra ateşli bir demokrat olmuştu. Aşırı denecek derecede solcu düşmanıydı. Bütün solcuları Moskova'ya bağlı komünist ajanı sayardı. Kumru'yla hiçbir konuda anlaşamıyordu. Vedat Sonçağ'ın yazılarını hiç okumaz ve ondan nefret ederdi. Kızının onunla ilişkisi olduğunu bilmiyordu. Duysa herhalde Kumru'yu evlatlıktan reddederdi.

Vedat pazartesi sabahı gazeteye gergin bir biçimde geldi. Son basın toplantısına katılanlardan çoğu patronunun yakın dostlarıydı. Olayı mutlaka ona anlatmış olacaklarını düşünüyordu. Patron bunu duyunca hemen Vedat'ın işine son verebilirdi.

Muhabirler daha yeni yeni gazeteye geliyorlardı. Vedat sabah gazetelerine bir göz attı. Menderes'in basın toplantısını hepsi büyük başlıklarla vermiş, sayfalarını başbakanın hep gülümseyen resimleriyle donatmışlardı. Vedat'ın yarattığı olay hiçbir gazetede yer almamıştı.

Onun çalıştığı, bir akşam gazetesiydi. Sayfalar öğle üzeri bağlanıyordu. Vedat Anadolu Ajansı bülteninden başbakanın demecini alarak gazeteye yorumsuz olarak verdi.

Odacı saat on buçuğa doğru patronun geldiğini haber verince Vedat hemen onun odasına gitti. Patron koltuğuna oturmuş, asık bir suratla gazeteleri gözden geçiriyordu. Vedat hemen söze girdi.

"Beyefendi," dedi, "size kötü bir haberim var. Cumartesi akşamı başbakanı çok kızdırdım ama istemeyerek oldu, kendimi tutamadım."

Patron elindeki gazeteyi masanın üzerine bıraktı.

"Biliyorum," dedi, "olayı dün bana anlattılar. Ama senden de bir telefon beklerdim."

"Haklısınız beyefendi ama dün pazardı, evde asabınızı bozmak istemedim."

“Evet, anlıyorum Vedat. Bu benim için çok üzücü bir olay. Şimdi başımıza gelecekleri biliyor musun? Kâğıt tahsisi için başkanlığa başvuruda bulunmuştuk. Bu tahsis çıkmayacak. Resmi ilanları kesecekler. Bazı ihtiyaçlarımız için maliyeden döviz istemiştik, onu da vermeyecekler.”

“Çok üzgünüm beyefendi, bunlar hep benim yüzümden oluyor.”

“Evet, ne yazık ki öyle. Ama seni de anlıyorum. Senin yaşında ben de delifışek bir gazeteciydim. *Hürriyet*’in ilanından sonra gazeteciliğe başladım. O devirde cebinde on kuruşu olan gazete çıkarıyordu. Ben önce Cahit Bey’in *Tanin*’in de çalıştım. Bir de baktım, eski hamam eski tas, sadece tellaklar değişmiş. Bu bende büyük bir düş kırıklığı yarattı. Sonra hemen hemen bütün muhalefet gazetelerinde görev aldım. Biz hürriyet için savaşıyorduk ama gelenler gidenleri aratıyordu. İttihatçılara düşman oldum, oradan oraya sürüldüm. Sonra Milli Mücadele’ye katıldım. Koyu bir Mustafa Kemal’ciydim. Ama ne oldu anlayamadım. Ahmet Emin’in, Velit Bey’in, Cahit Bey’in yüzünden beni de İstiklal Mahkemesi’ne verdiler. Kısa sürede kurtuldum ama politikaya tövbe ettim.

“Sen o dönemleri yaşamadın, neler çektiğimizi bilemezsin. Ama inan bana oğlum, hiçbir şeyi değiştiremezsin. Seni öz oğlum gibi severim. Gazeteciliğe benim yanımda başladın. Seni ben yetiştirdim. Başına bir kötülük gelmesini hiç istemem.

“Ne yapayım, önceki akşam yarattığın olayın kötü sonuçlarına katlanacağız. Ama sen bir süre ortalarda görünme. Yazı da yazma. İstanbul’dan uzaklaş. Aylığını kesmeyeceğim. Olay bir süre sonra unutulur, devran değişir, gelir işinin başına dönersin. Bu benden sana baba nasihati.”

Vedat ne diyeceğini bilemiyordu. Bu yaşlı ve hoşgörülü adamın sözleri gözlerini sulandırmıştı. Ona bakmaktan çekiniyordu. Bir süre sonra;

“Beni çok duygulandırdınız,” dedi. “Bu sabah beni kovmanızı bekliyordum, siz bana gerçek bir baba gibi davrandınız. Kabul, bir süre yazı yazmayacağım. Başka gazeteye geçmeyi de düşünmüyorum. Bana bir zaman tanıyın, size yeni bir öneri getireceğim.”

“Peki, oğlum, sen kendin karar ver.”

Vedat bu olgun adamın elini öpmeye kalktı.

“Aman oğlum, estağfurullah,” deyip elini çekti patronu. Onun da gözleri sulanmıştı.

Vedat, kadınların ve genç kızların çok beğendiği uzun boylu, siyah saçlı, zarif, yakışıklı ve sevimli bir gençti. Sık sık kokteyllere, çaylara, yemeklere, sergilere, açılışlara ve arkadaş toplantılarına çağırılıyor ve çok canlı bir hayat yaşıyordu. Lise yıllarından bu yana başından büyük aşk maceraları geçmişti. Kendisini yakından tanıyanlar, onun kolay kolay bir kıza tutulup kalacağına ihtimal vermiyorlardı.

Kimler yoktu ki sevgilileri arasında... İstanbul’a gelip de bir türlü ayrılamayan bir Comedie Française artisti, Şehir Tiyatroları’nın çok sevilen bir oyuncusu, ünlü bir ses sanatçısı, Fransız Konsolosluğu’nda çalışan bir sekreter, varlıklı bir armatörün her hafta magazin sayfalarında resmi çıkan kızı, ünlü bir manken ve bunun gibi birtakım sosyete kadınları ve kızları.

Bu ilişkileri bazen birkaç ay, bazen de birkaç hafta sürüp sona eren Vedat, günün birinde bir arkadaş toplantısında 20-22 yaşlarında zarif, kültürlü, aklı başında bir kızla karşılaştı. Birçok gencin ilişki kurmak için peşinde koştuğu Kumru’nun, ufak tefek geçici flörtleri dışında sürekli hiçbir ilişkisi olmamıştı. Çamlıca Kız Lisesi’ni bitirmişti. Okulda edebiyata düşkünlüğüyle tanınan başarılı bir öğrenciydi. Son sınıftayken edebiyat günleri düzenliyor, Sait Faik, Melih Cevdet, Attilâ İlhan, Nevzat Üstün, Orhan Arıburnu, Asaf Halet Çelebi, Özdemir Asaf ve Sabahattin Kudret gibi şair ve yazarları okula davet ediyordu.

Nâzım Hikmet’in, Orhan Veli’nin, Melih Cevdet’in ve Oktay Rifat’ın şiirlerini biliyor ve onları ezbere okuyordu. Kendi de zaman zaman onlara özenerek şiirler yazıyor ama bunları bir türlü bastıramıyordu.

Kumru koyu bir Atatürkçü’ydü. Ama nasıl bir Atatürkçü? O her şeyden önce şeriat düzenine karşıydı, devletin ve eğitimin laik ve bilimsel temellere oturtulmasını destekliyor ve çağdışı kurallara karşı çıkıyordu. Atatürk devrimlerinin ve Türkiye’nin Batı uygarlığı içindeki yerinin artık tartışılmayacağı kanısındaydı.

Yazı devriminin, şapka ve giysi devriminin, laik eğitimin, özellikle Köy Enstitülerinin, devletçiliğin ve kadın haklarının da ateşli bir savunucusuydu. Lisede solcu olarak adı çıkmıştı. Eğilimlerini hiç gizlemiyor ve arkadaşlarıyla okulda birtakım gösteriler düzenliyordu.

Kumru son yıllarda Vedat'ın yazılarının tiryakisi olmuş, kendisiyle tanışınca da ondan çok hoşlanmıştı. Birbirlerini uzun zamandır arıyormuş gibiydiler. Hemen senli benli oldular ve aralarında sıcak bir bağ kuruldu.

Tanışıkları toplantının sonunda Vedat onu taksiyle evine bırakmak isteyince, Kumru hayır, demedi. Arabada el ele tutuştular, sonra kolunu Kumru'nun beline dolayan Vedat onu kendine doğru çekti. Genç kız karşı koymadı. Daha sonra dudakları dudaklarına değdi. Uzun uzun öpüştüler. Kumru heyecandan titriyordu, ter içindeydi. Vedat'ın da avuçları yanıyor, ağzı kuruyordu.

Araba Pangaltı'ya gelince ertesi gün buluşmak üzere ayrıldılar. Kumru o geceyi sevgilisini düşünerek geçirdi. Sevgi dolu günlere koşaçağını düşünüyor ve bunu herkese haykırmak istiyordu. Bu nasıl coşkulu bir beklentiydi? Vedat'ın ne büyük aşklar yaşadığını bilmiyor değildi ama yine de bir umut içindeydi. Onu kendisine bağlayacağına inanıyordu. Vedat da Kumru'yu, o günlere kadar tanıdığı bütün kızların çok üstünde görüyordu.

Ertesi gün akşamüzeri birlikte Bebek'e gittiler. Kıyıdaki restoranların birinde içkilerini yudumlarlarken Boğaz'ın güzelliği umurlarında değildi. Neler neler konuşmadılar o akşam... Ne bilimsel sosyalizm kaldı ne diyalektik materyalizm, ne Troçki kaldı ne Spartakistler, ne Mustafa Suphi kaldı ne Thorez, ne Lenin kaldı ne de Atatürk. Vedat gece kursları düzenleyen bir militan havasındaydı. Kumru da Vedat'a kendini tanıtmaya çalışarak belli başlı konulardaki düşüncelerini ve eğilimlerini anlattı, antiemperyalist olduğunu söyledi.

Yabancı devletlerin Türkiye'ye yön vermesine kesinlikle karşıydı. Amerika'nın mali ve kültürel alanda ülkede egemenlik kurmasını gelecek için çok sakıncalı görüyor ve bunun yeni bir sömürge düzenine ortam hazırlayacağını düşünüyordu. O yıllarda

Afrika'da başkaldırı ve aşk...

Kara Çılgılık, 1960'lardan bu yana 27 kez Kara Afrika ülkelerine gitmiş olan Hıfzı Topuz'un, orada yaşadıklarından, gördüklerinden, dinlediklerinden esinlenerek Afrika'nın yakın tarihine ışık tuttuğu belgesel bir romandır.

İlk kez bir Türk yazar Kara Afrika'nın sorunlarını, kölelerin ve sömürge insanlarının çilelerini, acılarını; emperyalizme ve yeni-sömürgeciliğe karşı direnişini bir roman çerçevesinde ele alıyor.

İstanbul'da başlayıp İstanbul'da biten *Kara Çılgılık*'ta, Kongo'nun bağımsızlığı ve özgürlüğü için savaşı, korkunç bir biçimde öldürülen Lumumba ve arkadaşlarının yaşadığı olayları ve büyük tutku fırtınalarını nefesiniz kesilerek okuyacaksınız...

www.remzi.com.tr

ISBN 978-975-14-1302-4

9 789751 413024